

PENKIASDEŠIMTOJI PAMOKA

LESSON 50/110/

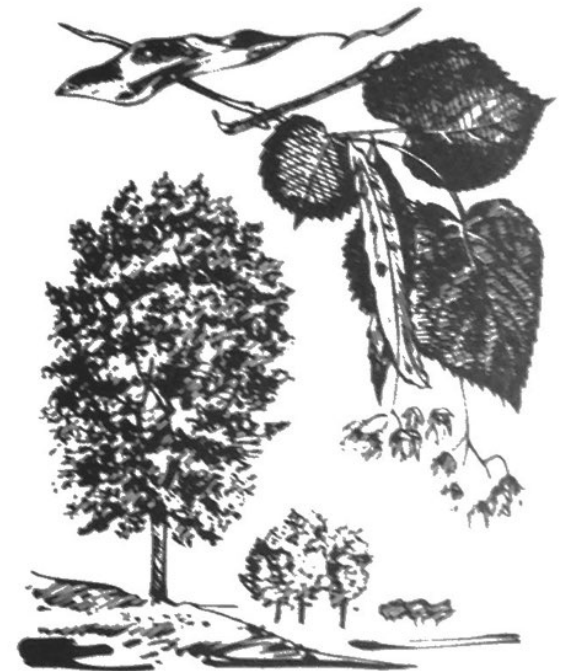

Pušis

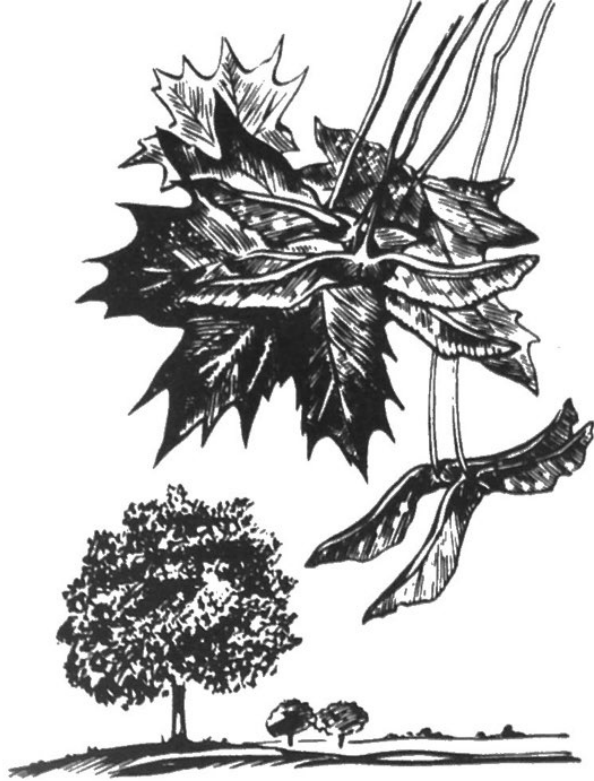

Eglė

150

Liepa

Klevas

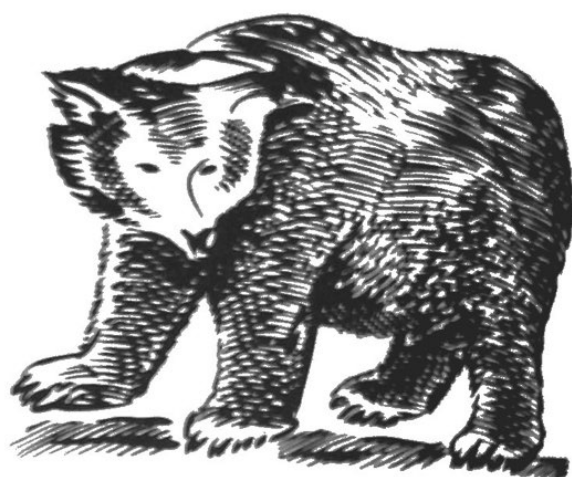
Ąžuolas

sodyba
žemuogė
kirminas
avietė
mėlynė
spygliuotis medis
rūšis
statyba
konkorėžis
eglė
terpentinąs
lapuotis medis
baldai
gilė
drožinys
birželis mėnuo
bebras
stirna (mot.)
stirna, ožys (vyr.)

settlement, homestead
strawberry (wild)
worm
raspberry
blueberry
coniferous tree
kind, type
construction
cone
spruce
turpentine
deciduous tree
furniture
acorn
carving
June
beaver
doe (female), deer
stag, (male), deer

Drebulė

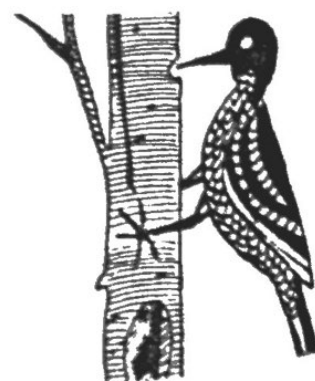
Lokys

elnias
lokys
sula
liepa (medis)
liepos mėnuo
platus
vėliava
atspalvis
klevas
drebulė
dirbtinas šilkas
tuja, kedras
grybai

elk
bear
sap
linden tree
July
wide
flag
shade
maple
aspen tree, trembling poplar
artificial silk
cedar
mushrooms

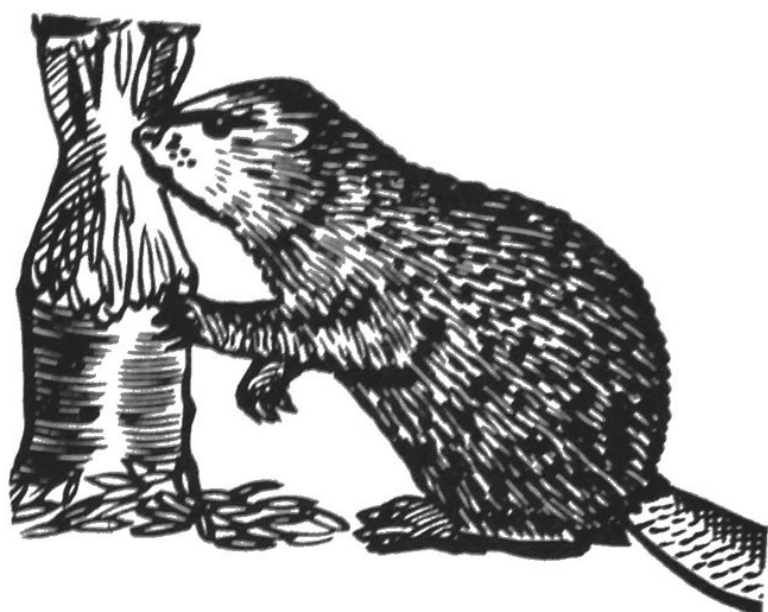
Lapé

Genys

Stirna

Bebras

MIŠKE

Vaikai buvo kaime ilgesnį laiką. Netoli jų sodybos buvo miškas, tad jie nekartą buvo ten nuėję.

Didelis miškas vaikams atrodė baisus, tad vieni eidavo tik į jo pakraščius pauogauti. Žemuogių jau buvo likę nedaug, nes jų laikas jau baigėsi. Po žemuogių greitai prisirpo avietės, kurias reikėjo atsargiai valgyti, nes jų viduje pasitaiko kirminų. Vasarai baigiantis kiek giliau miške buvo mėlynių. Jos skanios ne tik tiesiai nuskintos, bet taip pat su pienu, arba įdėtos į kukulius.

Kai tėvelis turėdavo daugiau laiko, visi išeidavome į mišką pasivaikščioti. Iš tėvelio sužinojau, kad Šiaurės Amerikos miškuose daugumas medžių yra panašūs į Lietuvos medžius, tik su mažais skirtumais.

Man daugiausia patiko vaikščioti spygliuočių miške, ypač pušyne. Š. Amerikoje yra daug smėlio pušų (jack-pine), panašių į Lietuvos pušis, bet yra ir daug kitokių. Pavyzdžiui, čia yra ir labai aukštų pušų, kurių amžius gali siekti kelis šimtus metų. Pušis yra labai naudingas medis, naudojamas statybai, baldams gaminti, o iš sakų daromas terpentinas. Savo sėklas pušis augina konkorėžiuose.

Kitas spygliuotis medis yra eglė. Jos mėgsta augti tankiai šalia viena kitos, tad eglynai yra tamsūs miškai. Eglės medis yra

minkštesnis už pušį, tad naudojamas ne tik statybai, bet taip pat popieriui ir dirbtinam šilkui gaminti.

Gražu ir lapuočių miške. Visų lapuočių karalius yra ąžuolas. Tai labai kietas medis, plačiai šakojasi ir gali gyventi daug šimtų metų. ąžuolo medis naudojamas brangiems baldams gaminti ir visur kitur, kur reikia kieto medžio. Netgi vandenyje ąžuolo medis ilgai išsilaiko nesupuvęs. ąžuolo vaisiai—gilės gali būti naudojamos maistui.

Drėgnesnėse vietose baltuoja beržai. Tai gražūs medžiai, dažnai sodinami prie namų. Medis yra minkštas, tad ypač tinka meniškiems drožiniams, kurie gražūs dar ir tuo, kad yra šviesiai geltoni. Lietuviai labai mėgsta beržą, pavadindami jo vardu net vieną ankstybos vasaros mėnesį—birželį. Pavasarį iš beržų bėga saldus gėrimas—sula.

Liepa yra taip pat gražus medis, plačiomis šakomis. Liepos mėnesio pradžioje medis žydi mažais, bet skaniai kvepiančiais žiedeliais, kurie sudžiovinti naudojami kaip vaistai. Liepų žiedus labai mėgsta bitės, nes iš liepų surenka skaniai kvepiantį medų.

Kanados tautinis medis yra klevas. Jo lapai yra Kanados herbe ir vėliavoje. Klevo medis nėra kietas, bet mėgstamas dar ir dėl to, kad gali turėti įvairius atspalvius, nuo šviesiai geltonos iki tamsiai rudos. Tuos atspalvius labai panaudoja baldų ir kitų medžio dirbinių gamintojai. Pavasarį, kaip ir beržas, klevas išleidžia sulą, kuri labai mėgstama Kanadoje.

Dar vienas įdomus medis yra drebulė. Taip jis vadinamas dėl to, kad jo lapai nuolat dreba. Tai vienas iš minkščiausių medžių,

Baravykas

Lepšė

Rudmėsė

Raudonikis

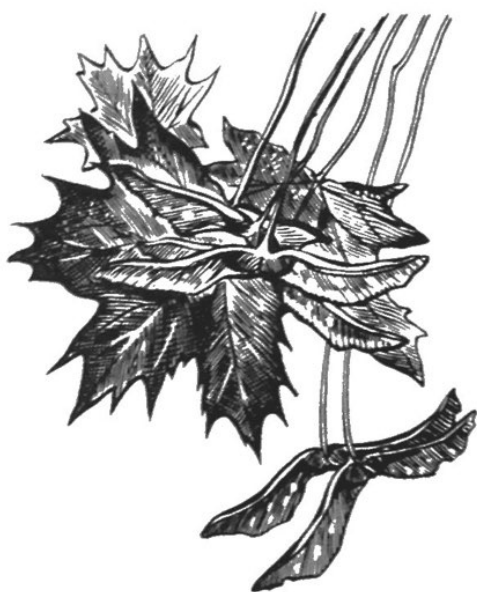
tad naudojamas smulkiems dalykams gaminti, pavyzdžiui, degtukų šiaudeliams.

Šiaurės Amerikos miškuose yra ir tujų. Lietuvoje jos į didelius medžius neužaugdavo. Tujos nėra spygliuotis medis, bet jos turi savotiškus lapus, kurie ir žiemą žaliuoja. Tai kietas medis, vandenyje nepūnantis.

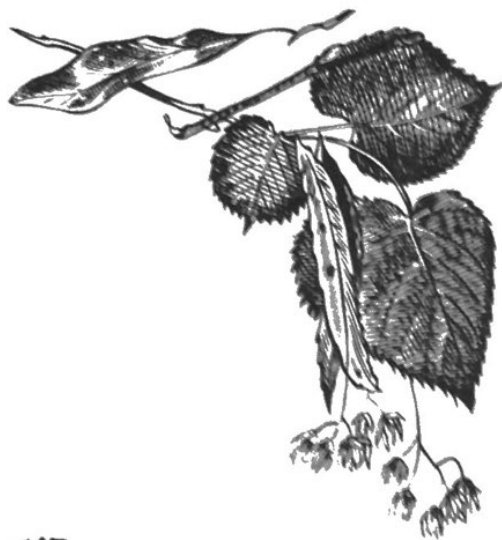
Vasaros pabaigoje, prieš pat grįžtant į miestą, miškuose atsiranda daug grybų. Daugelis grybų Šiaurės Amerikoje panašūs į Lietuvos grybus, bet juos reikia gerai pažinti, norint valgyti. Yra ir nuodingų grybų. Kiečiausias grybas yra baravykas, kartais vadinamas grybų karaliumi. Kietas yra ir raudonikis, iš tolo matomas savo raudona kepure. Gana kieta yra ir rudmėsė—pušynų grybas. Minkščiausi yra lepšės ir umedės.

KLAUSIMAI

1. Atsineškite į klasę įvairių medžių lapų. Juos sudžiovinę ir suslėgę padarykite rinkinį (project).
2. Surašykite miško medžių naudą.
3. Kokių grybų valgote? Iš kur tie grybai gauti?

klevo

liepos

ąžuolo